

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojelesityksenteko-oikeutta ja suojelesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

Ei lausuttavaa

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Ei lausuttavaa

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Ei lausuttavaa

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

Ei lausuttavaa

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Ei lausuttavaa

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

Ehdotuksen mukaan rakennusperinnön suojelemisesta annettuun lakiin lisättäisiin uusi 23 b §, joka koskisi viranomaisten oikeutta saada asian käsittelemiseksi välttämättömät henkilötiedot toisilta viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä ja maksutta.

Tämä oikeus olisi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, Museovirastolla sekä Kehittämis- ja hallintokeskuksella niille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Tiedonsaantioikeus koskisi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009, väestötietolaki) 13 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja toimintakelpoisuuden

rajoittamista, edunvalvontaa ja edunvalvontavaltuutusta koskevia tietoja sekä edunvalvojan tai edunvalvontavaltuutetun yksilöintitietoja.

Väestötietojärjestelmää ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluita koskevan lain 29 §:n mukaan DVV voi luovuttaa väestötietojärjestelmästä tuomioistuin- ja hallintomenettelyyn, viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtävään sekä muuhun näitä vastaavaan viranomaistehtävään:

- 1) laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyt tiedot;
- 2) laissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn tehtävän, toimenpiteen tai toimeksiannon hoitamisessa tarpeelliset tiedot; ja
- 3) tarpeelliset tiedot, jos käsittelyn perusteena on tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c tai e alakohda.

DVV voi siis 29 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan luovuttaa viranomaistoimintaan lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi tarpeelliset tiedot, vaikka tiedonsaantioikeudesta väestötietojärjestelmän tietoihin ei olisi nimenomaisesti säädetty muussa laissa.

Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2020 annetun Valtiovarainministeriön asetuksen (voimassa 1.1.2020–31.12.2020) 19.12.2019/1304 mukaan Digi- ja väestötietoviraston maksuttomia julkisoikeudellisia suoritteita ovat väestötietojärjestelmän vakimuotoiset palvelut valtion virastoille ja laitoksille.

Vakimuotoisia väestötietojärjestelmän tietopalveluita valtion virastoille ja laitoksille ovat VTJkyselypalvelu, VTJ-kyselyrajapinta sekä muutostietopalvelu. Tällä hetkellä edellä mainituilla viranomaisilla on käytössään selainkäyttöinen VTJkyselypalvelu. VTJkyselystä on mahdollista yksittäistarkistuksina selvittää

väestötietojärjestelmään merkittyjä henkilön toimintakelpoisuuden rajoittamista, edunvalvontaa ja edunvalvontavaltuutusta koskevia tietoja sekä edunvalvojan tai valtuutetun yksilöintitietoja.

Lisäksi DVV tarjoaa muita kuin vakimuotoisia tietopalveluita (kuten rekisterinpäivitys- ja poimintapalvelut), joiden maksuista julkishallinnolle säädetään edellä mainitussa maksuasetuksessa.

Lisäksi todetaan, että Digi- ja väestötietoviraston eräitä henkilörekistereitä koskevan lain (1156/2019) 10 §:n 2 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada holhousasioiden rekisteristä tieto siitä, onko tietylle henkilölle määrätty edunvalvoja, kuka on henkilön edunvalvoja, mikä on edunvalvojan tehtävä sekä onko ja millä tavoin henkilön toimintakelpoisuutta rajoitettu. Mitä 2 momentissa säädetään edunvalvojasta, sovelletaan myös edunvalvontavaltuutettuun. Valtion tai kunnan viranomaisella ja Kansaneläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden

tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot holhousasioiden rekisteristä.

Kaiken kaikkiaan olemassa oleva sääntely voi jo riittävällä tavalla turvata tarvittavien edunvalvontaa koskevien tietojen saamisen Elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskusten, Museoviraston sekä Kehittämis- ja hallintokeskuksen käyttöön.

DVV kuitenkin hyväksyy uuden tiedonsaantioikeuksia koskevan 23 b §:n lisäämisen rakennusperinnön suojelemisesta annettuun lakiin ehdotetussa muodossaan, mikäli tämän katsotaan olevan tarpeen.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Ei muita huomioita

Rantatulkki Heidi
Digi- ja väestötietovirasto

Peura Katja
Digi- ja väestötietovirasto